

Öz taleyini yaşayan insanlar olduğu kimi, bütün toplumun, xalqın taleyində böyük rol oynayan, hətta bir çox cəhətdən onu müəyyənləşdirən şəxsiyyətlər də olur. Xalqımızın tarixində və taleyində artıq 50 illik zaman kəsiyində müstəsna təsirə malik olmuş ümummilli liderimiz Heydər Əliyev məhz belə şəxsiyyətlərdəndir.

İlk dəfə Azərbaycanda siyasi hakimiyyətə 14 iyul 1969-cu ildə gələn ulu öndər qısa zamanda ölkəmizin sosial-iqtisadi və mədəni yüksəlişinin əsasını qoydu. Bu illərdə respublikamızın sosial-iqtisadi tərəqqisi yolunda əsl dönüş yarandı: 250-dən çox zavod, fabriklər istifadəyə verildi, 630 min nəfərlik yeni iş yeri yaradıldı. Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə SSRİ hökuməti respublikada xalq təsərrüfatının inkişafı üçün beş xüsusi qərar qəbul etdi. 1971-85-ci illərdə iqtisadiyyata sermayə qoyuluşunun həcmi 32 milyard rubl təşkil edirdi ki, bu da sovet dövrünün əvvəlki 50 ildə istifadə olunan vəsaitdən 2,1 dəfə çox idi.

1985-ci ildə Cənubi Qafqazda ən iri poladertmə zavodu istifadəyə verildi, Dərin dəniz özülləri zavodu tikildi. Sənayedə struktur dəyişiklikləri aparıldı. Bakı məişət kondisionerləri zavodu qısa müddətdə tikilib, 1975-ci ildə istifadəyə verildi. "Ulduz", "Azon" cihazqayırma zavodları, Sumqayıt kompressorlar zavodu, Bakı elektrik qaynaq avadanlığı zavodu işə düşdü. Onlarca istehlak malları istehsal edən, o cümlədən Abşeron, Siyəzən broyler fabrikləri, Bakı şampən şerabları zavodu, habelə Bakıda 2 evtikmə kombinatı, Sumqayıt və Mingəçevirdə evtikmə zavodları, Sumqayıt şüşə zavodu, Ələt ağac emalı kombinatı və s. müəssisələr istifadəyə verildi. Araz, Tərtər, Şəmkir su-elektrik stansiyaları, "Azərbaycan" DRES-i işə salındı. Azərbaycanın enerji müstəqilliyi təmin olundu.

Heydər Əliyevin respublikaya rəhbərlik etdiyi dövrdə kənd təsərrüfatının dinamik inkişafı, respublikanın və bütövlükdə ölkənin iqtisadiyyatında onun rolunun artması ən mühüm iqtisadi nəticələrdən biri idi. Kolkox və sovxozların maddi-texniki bazası daha da möhkəmləndi. Böyük meliorasiya proqramı həyata keçirildi. Baş Mİ, Abşeron, Lənkəran, Şəmkir kanalları, Araz, Arpaçay, Sərsəng, Yuxarı Xanbulançay, Şəmkir və b. deryaçaqlar istifadəyə verildi. Bərdə, Ağcabədi, Sabirabad, Beyləqan iri pambıqçılıq rayonlarına çevrildi. Lənkəran – Astara, Quba – Xaçmaz zonalarında tərəvəzçilik daha da inkişaf etdirildi. Üzüm plantasiyaları 1970-ci ildəki 121,6 min hektardan 1985-ci ildə 268 min hektara çatdırılaraq, 2,2 dəfə artdı. İri heyvandarlıq kompleksləri tikildi. Respublikaya cins qaralmal gətirildi. Kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun həcmi 1981-85-ci illərdə 1966-70-ci illərin səviyyəsinə nisbətən 2,6 dəfə çoxaldı.

Geniş iqtisadi quruculuq sayəsində əmək məhsuldarlığı sənayedə 2,1, kənd təsərrüfatında 1,8 dəfə, xalq təsərrüfatında gəlir 335 faiz və ya Ümumittifaq göstəricisindən 2 dəfə çox artdı.

Həmin illərdə yaradılmış iqtisadi, elmi-texniki və mədəni potensial gələcəkdə respublikanın tam müstəqil dövlət kimi fəaliyyət göstərməsi üçün möhkəm zəmin yaratdı. XX əsrin 70-80-ci illərində SSRİ-də müstəqil yaşamağa qadir olan 2 respublikadan biri Azərbaycan idi.

Respublikada geniş sosial-mədəni quruculuq proqramı həyata keçirildi. Bakı, Sumqayıt, Gəncə və digər şəhərlər böyüyür, ətrafında yeni yaşayış massivləri salınırdı. Azərbaycanda 20 milyon kvadratmetr mənzil sahəsi istifadəyə verildi, yüzlərlə müasir binalar tikildi, yollar, körpülər, kənd və qəsəbələr salındı. Respublikamız az vaxt içərisində inkişafın başlıca kəfiyyət ölçülərinə görə müttəfiq respublikalar içərisində önə çıxdı. Sürətli sosial-iqtisadi inkişaf nəticəsində ictimai əmək bölgüsündə istər idxal, istərsə də ixrac edilən məhsulların həcminə görə İttifaq miqyasında Azərbaycanın rolu xeyli artdı. Respublikada elm, təhsil,

ədəbiyyat, incəsənət və memarlığın inkişafına da diqqət artırıldı. Ali, orta ixtisas, ümumtəhsil məktəbləri, teatr, klub, muzey, kitabxanalar şəbəkəsi xeyli genişləndi. 1971-ci ildə Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə milli hərbi kadrlar yetişdirilməsi üçün C.Naxçıvanski adına respublika ixtisaslaşdırılmış orta

kimi daxil oldu. Bu dövrdə müasir müstəqil Azərbaycan Respublikasının təməli qoyuldu. Sovetlər Birliyinin dağılması ərəfəsində mühüm geostrateji mövqeyi və zəngin təbii sərvətləri ilə fərqlənən Azərbaycana qarşı məkrli siyasət həyata keçirilməyə başlandı. Və ilk növbədə, bu proseslərin

xalqın azadlıq ruhunun hökmü ilə milli haqlarımız uğrunda gedən mücadilələr son nəticədə məğlubiyyətə uğramış, ata-babalarımızın müstəqillik arzularını yadelli işğalçılar tərəfindən qan içində boğulmuşdur. Ən ibretətamiz və təəssüfləndirici hal odur ki, bu acı məğlubiyyətlərdə obyektiv proseslərə yanaşı,

necə deyirlər, ənənəvi ssenarini pozdu, Azərbaycanın hansısa xarici qüvvələrin əlində oynamağa çevrilməsinə imkan vermədi. Bu, çoxəsrlik tariximizdə şəxsiyyətin roluna dair ən bariz nümunə, ən parlaq örnekdir. 1993-cü ilin son dərəcə gərgin şəraitində möhtərəm Heydər Əliyevin daxili sabitliyi təmin etmək, xarici

rolunu oynamasından maksimum istifadə etməyə çalışdı. Ümummilli lider Heydər Əliyevin xarici siyasətində, Şərqlə münasibətdə, qonşu ölkələrlə, xüsusilə, Türkiyə, İran və s. ölkələrlə münasibətlərdə uzaqgörənlik, müdriklik və diplomatik sərişə həmişə duyulurdu. Ölkəmizlə çoxsaylı dini, mədəni, etnik tellərlə bağlı olan Yaxın və Orta

Elmin inkişafına yönəldilən xərclər təxminən 7 dəfə artıb. Azərbaycan Elminin İnkişaf Strategiyası təsdiq olunub, 2009-2015-ci illərdə elmin inkişafı üzrə milli strategiyanın həyata keçirilməsi üçün Dövlət Proqramı qəbul edilib, Elmin İnkişafı Fondu yaradılıb və s. Bütün bunlar göstərir ki, AMEA-ya, Azərbaycan elminə diqqət iləbil

Fövqəladə missiya, yaxud tarixin ən böyük AZƏRBAYCANLISI

internet məktəbi təşkil olundu. Yüksəkixtisaslı kadrlar hazırlanmasına diqqət artırıldı. 17 mindən çox azərbaycanlı gənc SSRİ-nin 170 aparıcı ali təhsil ocağına göndərildi.

Azərbaycanda onlarca yeni elmi tədqiqat müəssisəsi yaradıldı. 1975-ci ildə EA-nın nəzdində "Xəzər" Elmi Mərkəzi fəaliyyətə başladı. 1978-ci ildə mərkəzin əsasında Təbii Ehtiyatların Kosmik Tədqiqatları İnstitutu, 1981-ci ildə isə Kosmik Tədqiqatlar Elmi İstehsalat Birliyi təşkil edildi.

Respublikada kitab çapı və mətbuat xeyli inkişaf etdi. 1969-cu ildə "Qobustan" almanaxı nəşr edilməyə başladı. 1990-cı ildə 168 qəzet, 91 jurnal, 1300-dən çox kitab çap olundu. 1976-87-ci illərdə Azərbaycanda ilk dəfə böyük informasiya tutumlu 10 cildlik "Azərbaycan Sovet Ensiklopediyası" nəşr edildi.

Xalqın mədəni və mənəvi dəyərlərinə diqqət artırıldı. Nizami, Əcəmi, Nəsimi, Tusi, Vaqif, Aşıq Ələsgər, Üzeyir Hacıbəyov, Müslüm Maqomayev, Hüseyn Cavid kimi görkəmli elm, ədəbiyyat və incəsənət xadimlərinin yubileyləri, Azərbaycan teatrinin 100 illiyi təntənə ilə qeyd olundu. Azərbaycan tarixinə və Azərbaycan dilinə aid qiymətli araşdırmalar yüksək dövlət mükafatlarına layiq görüldü. 1974-cü ildən ali məktəblərdə Azərbaycan tarixinin tədrisinə ayrılan saatlar artırıldı. 1977-ci ildə Nizami irsinin yenidən öyrənilməsi haqqında qərar qəbul olundu, bu sahədə səmərəli işlər görüldü. Cənubi Azərbaycanla bağlı mövzuların ədəbiyyatda inkişafı üçün geniş imkanlar açıldı. 1979-cu ildə Azərbaycan Yazıçılar İttifaqının Cənubi Azərbaycan üzrə katibi seçildi. Vaxtilə "pantürkist" kimi damğalanmış Hüseyn Cavidin cənablaşdırılaraq 1982-ci ildə İrkutsk vilayətində dəfn edilərək Naxçıvanda dəfn edildi.

Heydər Əliyevin rəhbərliyi dövründə erməni separatçıları açıq çıxışlardan çəkinirdilər. 1977-ci ilin noyabrında onların Dağlıq Qarabağ məsələsinə növbəti dəfə qaldırmaq cəhdinin qarşısı qətiyyətlə alındı. Qısa müddətdə Azərbaycan SSR-in sürətli sosial-iqtisadi və mədəni inkişafı SSRİ rəhbərliyində Heydər Əliyevə böyük nüfuz qazandırdı. O, 1976-cı ildə Sov. İKP MK Siyasi Bürosu üzvlüyünə namizəd seçildi. 1982-ci ilin dekabrında Heydər Əliyev Sov. İKP MK Siyasi Bürosuna üzv seçildi, SSRİ Nazirlər Soveti Sədrinin birinci müavini təyin edildi və bu imkanlardan da Azərbaycanın inkişafı naminə istifadə etdi.

Bütövlükdə, 1969-87-ci illər Azərbaycanın quruculuq salnaməsinə parlaq səhifələr

Yaşadığımız günlər çoxəsrlik tariximizin mühüm hadisələrindən biri ilə əlamətdardır. Xalqımızın böyük oğlu, ümummilli liderimiz Heydər Əlirza oğlu Əliyevin siyasi hakimiyyətə gəlişinin 50 ili tamam oldu. Bu ərəfədə onun keçdiyi zəngin həyat yolunu, çoxşaxəli titanik fəaliyyətini, yeritdiyi daxili və xarici siyasət, dövlət quruculuğunda gördüyü böyük işləri, bütövlükdə xalqımızın və dövlətimizin inkişafında həyata keçirdiyi fəvqəladə missiyasını bir daha nəzərdən keçirmək və təhlil etmək zərurəti yaranır. Qəti əminəm ki, Heydər Əliyev kimi nəhəng şəxsiyyətin fəaliyyətini müəyyən zaman kəsiyində qiymətləndirmək doğru deyil. Böyük dövlət xadimlərinin fəaliyyəti yalnız müqayisəli-tarixi aspektdə qiymətləndirilməlidir, onların ölkəsinin və xalqının taleyində oynadığı rolu yalnız zaman özü dəyərləndirməlidir. Məşhur bir deyimə görə, dağın əzəmətinə görmək üçün ona uzaqdan baxmaq lazımdır. Tarixi hadisələr də belədir. Günümüzədən ölkədə son 50 ildə baş verən proseslərə və həmin proseslərin mərkəzində dayanan ulu öndər Heydər Əliyevin fəvqəladə missiyasına nəzər saldıqda, o dövrün tariximizdə müstəsna yerini və əhəmiyyətini daha dərinləndirir.

qarşısını ala biləcək, məhz öncəki illərdə Azərbaycan xalqına qarşı hər hansı təxribatları cəsarətlə zərərsizləşdirmiş bir insan – ulu öndər Heydər Əliyev sovet rəhbərliyindən düşülmüş şəkildə uzaqlaşdırıldı. Məhz bundan sonra Azərbaycana qarşı istənilən təxribatları həyata keçirmək mümkün oldu.

SSRİ-nin dağılması nəticəsində iqtisadi böhran, ərazilərin itirilməsi, qaçqın, məcburi köçkün ordusunun yaranması Azərbaycanın inkişafına, iqtisadi-siyasi durumuna mənfi təsir göstərdi. Ölkəyə sərişəsiz insanların rəhbərlik etməsi həm iqtisadi, həm də siyasi böhran şəraitində müstəqilliyimizin, dövlətimizin mövcudluğunu belə sual altında qoymuşdu.

Heydər Əliyevin respublikada hakimiyyətə qayıdışından sonra istər siyasi, istər iqtisadi, istərsə də sosial sferalarda böyük inqilabi dəyişikliklər baş verdi. Azərbaycan xalqı, ilk növbədə lider qazandı – uzun illər respublikamızı idarə etmiş, özünü təsdiqləmiş, xalqımızı çox çətin bir dövrdə ağır bəlalardan qurtaran, millətin gələcəyini, dövlətçiliyini təməlini quran, siyasi sabitliyi, əmin-amanlığı təmin edən, gələcək iqtisadi inkişafın əsasını qoyan qüdrətli lider. Ulu öndər Heydər Əliyevin bu amallar uğrunda hələ sovetlər dönəmində respublikamıza rəhbərlik etdiyi vaxtlarda da böyük xidmətləri olmuşdu. Azərbaycan dilinin dövlət dili kimi qəbul edilməsi, Naxçıvanski adına hərbi liseyin yaradılması, ölkədə müstəqil sosial-iqtisadi infrastrukturun yaradılması və inkişafı, istehsal müəssisələrinin artırılması gələcək müstəqilliyin təməlini qoyurdu. Ulu öndər özü də deyirdi ki, dili, ordusu olan bir ölkə, iqtisadiyyatı güclü olan dövlət müstəqil sayılır.

Biz tariximizin bütün anlarını yadda saxlamalıyıq. Unutmaq ki, xalqımızın azadlıq və milli istiqlal uğrunda mübarizə tarixi şanlı və şərəfli olduğu qəddər də faciəvi olub. Faciəvi olub ona görə ki, zaman-zaman tarixi şəraitin diktəsi və

subyektiv amillərin də ciddi təsiri olmuşdur. Daxili çəkişmələr və münafiqçilər, regional və sinfi maraqların milli mənafehlərdən üstün tutulması, ən başlıcası xalqın bütün təbəqələrini vahid məqsəd ətrafında birləşdirməyi bacaran ümummilli liderin olmaması məhz bu cür subyektiv amillərdəndir ki, xarici müdaxiləyə meydan açmış, milli müstəqillik üçün yaranmış tarixi şansın gerçəkləşməsinə imkan verməmişdir. Bunu XVIII əsrdə – bütün dünyada milli dövlətlərin formalaşması prosesinin gətirdiyi bir zamanda Azərbaycanın xanlıqlara parçalanması faktı da təsdiq edir, Şərqlə ilk demokratik respublika olan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin cəmi 23 ay yaşadıqdan sonra süquta uğraması da.

XX əsrin sonlarında ulu xalqımızın milli istiqlala qovuşması üçün növbəti tarixi şərait yarandı. 1988-ci ildən vüsət alan xalq hərəkatı Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin elan edilməsi, xalq hərəkatının içərisində çıxışçı siyasi qüvvələrin hakimiyyətə gəlməsi ilə nəticələndi. Lakin bir tərəfdən Ermənistanın torpaqlarımıza təcavüzü, digər tərəfdən isə hakimiyyət təcrübəsi və sərişəsi olmayan qüvvələrin daxili və xarici siyasətdə buraxdığı səhvlər xalqımızı ciddi sınaqlar qarşısında qoydu. Siyasi didişmələr və silahlı qruplaşmaların mübarizəsi ölkəni vətəndəş müharibəsi həddinə gətirib çıxardı. Daxili hərəc-mərclik, hakimiyyət orqanlarının iflic vəziyyəti düşməsi yenidən qazanılmış müstəqilliyin itirilməsinə səbəb ola bilərdi. Lakin bu dəfə tarix təkrarlanmadı. Çünki əvvəlki dövrlərdən fərqli olaraq indi xalqın bütün təbəqələrinin inandığı və hörmət bəslədiyi ümummilli lider, böyük siyasi iradəyə və təcrübəyə malik Heydər Əliyev şəxsiyyəti var idi. Xalqın mütləq əksəriyyətinin, o cümlədən, hakimiyyət nümayəndələrinin təkidli tələbi ilə Bakıya gələn Ali Sovetin Sədri, daha sonra ölkə Prezidenti seçilən Heydər Əliyev müstəqilliyimizə qarşı yönəlmiş,

təzyiqlərin qarşısını almaq və beləliklə, dövlət müstəqilliyimizi qoruyub saxlamaq istiqamətində aparıldığı nəhəng işlər bu gün öz bəhrəsini verir. Biz o günlərin canlı şahidləri olsaq da, həmin dövrdə baş vermiş prosesləri bacaran ümummilli liderin olmaması məhz bu cür subyektiv amillərdəndir ki, xarici müdaxiləyə meydan açmış, milli müstəqillik üçün yaranmış tarixi şansın gerçəkləşməsinə imkan verməmişdir. Bunu XVIII əsrdə – bütün dünyada milli dövlətlərin formalaşması prosesinin gətirdiyi bir zamanda Azərbaycanın xanlıqlara parçalanması faktı da təsdiq edir, Şərqlə ilk demokratik respublika olan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin cəmi 23 ay yaşadıqdan sonra süquta uğraması da.

Möhtərəm Heydər Əliyevin Ali Sovetin Sədri seçilərək etdiyi çıxışın mətni xüsusi diqqət çəkir. Ötən illərdən sonra həmin proqram xarakterli çıxış nəzər saldıqda görürük ki, ulu öndərin bütün fəaliyyəti o tarixi çıxışdakı müddəaların addım-addım gerçəkləşdirilməsindən ibarətdir. Millət və dövlət qarşısında götürülmüş öhdəliklərə sədaqətin bundan böyük nümunəsini təsəvvür etmək çətindir. Ulu öndər müstəqilliyimiz üçün təhlükə törədən amilləri aradan qaldıraraq onu, öz təbiriyyə desək, dönməz və əbədi etmişdir. Həmin çıxışda müəyyən edilən digər iki istiqamət – demokratik islahatların həyata keçirilməsi və ərəzi bütövlüyünün təmin olunması istiqamətində də ardıcıl işlər görülmüşdür.

Ulu öndərin layiqli davamçısı mühtərəm Heydər Əliyevin 2003-cü ildən ölkəyə rəhbərliyi dövründə əldə olunan nailiyyətlər, iqtisadi uğurlar Azərbaycanın həyatın müxtəlif sferalarında dünya miqyasında aparıcı mövqelərə çıxartdı. Məhz möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevin düşülmüş iqtisadi siyasəti sayəsində Azərbaycan inkişaf tempinə görə ən yüksək yerə tutdu, bütün dünyanı iqtisadi böhran bürüdüyü bir dövrdə həmin böhranı, demək olar ki, hiss etmədən adladı və iqtisadi inkişafını davam etdirdi.

Şərqlə ölkələri ilə bərabər hüquqlu münasibətlər qurulur, regionda yerləşən bütün dövlətlərlə mehriban qonşuluq əlaqələri saxlanılır, bu əlaqələr inkişaf etdirilərək möhkəmləndirildi və indiyədək də bu siyasət uğurla davam etdirilir. Burada əsasən dünyada geostrateji əhəmiyyətə malik olan, eyni zamanda, region problemləri ilə hər hansı bir əlaqəsi olan və bizi coğrafi və siyasi cəhətdən yaxın ölkələrlə münasibətlərə daha çox diqqət yetirilir. Belə ölkələrə birinci növbədə Türkiyə, İran, Səudiyyə Ərəbistanı, Misir, Pakistan və s. aiddir. Bu və İslam Konfransı Təşkilatına daxil olan digər ölkələrin Azərbaycana dəstəyi, mənəvi yardımçı gənc dövlətimiz üçün çox vacib idi. Bütün bu amilləri nəzərə alan Heydər Əliyevin aparıldığı siyasət nəticəsində bu sahədə böyük uğurlar qazanılmış və qazanılmaqdadır.

Ulu öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışından və Elmlər Akademiyasının üzvləri ilə, elmi itimayiyətlə tarixi görüşündən və bu görüş nəticəsində atdığı addımlardan sonra Elmlər Akademiyası sistemində mövcud olmuş dərin böhran, tənəzzül, hətta iflas proseslərinin qarşısı alındı və necə deyirlər, ölkənin digər sahələrində olduğu kimi, Elmlər Akademiyasında da sabitlik yarandı. Elmin inkişafı, elmi-texniki potensialın güclənməsi, yüksəkixtisaslı elmi kadrların hazırlanması, cəmiyyətdə elmi işçilərin nüfuzunun artırılması sahəsində önəmli tədbirlər həyata keçirildi. Ümummilli lider Heydər Əliyevin 2001-ci il 15 may tarixli fərmanı ilə Azərbaycan Elmlər Akademiyasına "Milli Elmlər Akademiyası" statusu verildi. Bu tarixi fərman ölkədə fundamental elmin nailiyyətlərini, Azərbaycan xalqının sosial, iqtisadi, mədəni və mənəvi təşəkkülündə elmin rolunu, ölkənin ictimai-siyasi həyatında nüfuzunu, dövlətin təbəqələrinin təminatçısı olduğunu bir daha təsdiqlədi.

Bütün sahələrdə olduğu kimi, elmə münasibətdə də Heydər Əliyev kursunun layiqli davamçısı olan möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev isə elmə islahatlar, elmin inkişaf strategiyası, Elmin İnkişafı Fondunun yaradılması ilə bağlı sərəncamları ilə Azərbaycan elminin günün tələbləri səviyyəsinə yüksəlməsi istiqamətində mühüm addımlar atdı. Ötən illərdə ölkəmizdə alimlərin məvacibləri dəfələrlə artırılıb. Xüsusən də, dövlət başçısının 2005-ci ildə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının 60 illiyi ilə əlaqədar imzaladığı sərəncamlara görkəmli alimlərimizə yüksək dövlət mükafatları, elmi adlar, Prezident təqaüdü və mənzillər verilməsini qeyd etmək istərdim.

artırılır. Bu il Prezidentimizin AMEA-nın illik hesabat yığıncağında iştirakı da elmə dövlət tərəfindən yüksək diqqət və qayğının nümunəsidir. Dövlət başçısının həmin tədbirdə söylədiyi nitqdə Azərbaycan elminə yüksək qiymət verilir, görülməyən işlərin çox uğurlu və təqdirəlayiq olduğu bildirilir, Azərbaycan elminin gələcəyinə böyük inam bəslənilir.

Elimizin dünyaya inteqrasiyası məsələsinə gəldikdə isə, bu proses gedir. Bu məsələ 2009-2015-ci illərdə Elmin İnkişafı üzrə Milli Strategiyada öz əksini tapıb. Hazırda bu istiqamətdə böyük işlər gedir, müəmmadi beynəlxalq konfrans, simpozium, seminarlar keçirilir. Böyük uğurlar qazanılır. Beynəlxalq jurnallarda məqalələr dərc olunur.

İstənilən şəxsən Vətənə, xalqa xidməti onun gördüyü işlərlə, yaratdığı maddi sərvətlərlə, harada olursa-olsun Vətəninin, xalqının mənafeyini hər şeydən uca tutması ilə ölçülür. Heydər Əliyevin həyat yolunu nəzərdən keçirərkən bir daha əmin oluruq ki, onun çoxşaxəli yorulmaz və zəngin fəaliyyəti Azərbaycana, Azərbaycan xalqına fədakarcasına xidmətin bariz nümunəsidir. Bu sovet dövründə də belə olub, Vətənimiz müstəqillik əldə edəndən sonra da.

Heydər Əliyevin bütün rəhbərliyi dövründə aparıldığı ümumi siyasət bu olmuşdur: Azərbaycanın ümummilli mənafehlərini istənilən səviyyədə müdafiə etmək, bütün sahələrdə inkişafa nail olmaq, xalqın və ölkənin iqtisadiyyatının təmin etmək. Hesab edirəm ki, ulu öndər tarix boyu xalqımızın yaşadığı ən möhtəməl rənənsans dövrünün banisidir. Heydər Əliyev Azərbaycan tarixinə böyük qurucu kimi daxil olub. Türkiyədə Mustafa Kamal Atatürk öz xalqının tarixində hansı yeri tutmuşsa, Heydər Əliyev də Azərbaycan xalqının tarixində o yeri sahibdir.

Bu gün Heydər Əliyevin qurduğu Azərbaycan dövlətinin sükanı arxasında onun siyasi kursunun ən layiqli davamçısı – Prezident İlham Əliyev və onun ən yaxın silahdaşı Mehriban xanım Əliyeva dururlar və ulu öndərin ideyalarını yaşadaraq, çiçəklənən Azərbaycanı daha uca zirvələrə aparmaqdadırlar. Bu yolda ulu öndərimiz daim bizimlədir, çünki onun ömrü Vətənə fədakarcasına xidmətin bariz nümunəsi, dövlətimizin tarixinin parlaq səhifəsi, xalqımızın həyatının ayrılmaz bir parçasıdır.

Gövhər BAXŞƏLİYEVƏ, Milli Məclisin deputatı, AMEA akademik Z.M.Bünyadov adına Şərqlə İnstitutunun direktoru, akademik